

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
กรมอุตุนิยมวิทยา

การติดตามและการคาดการณ์ปรากฏการณ์

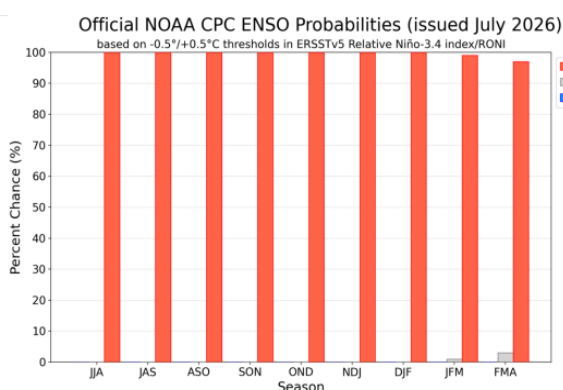
ที่ส่งผลกระทบต่อลักษณะอากาศ

เดือนสิงหาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ.2569

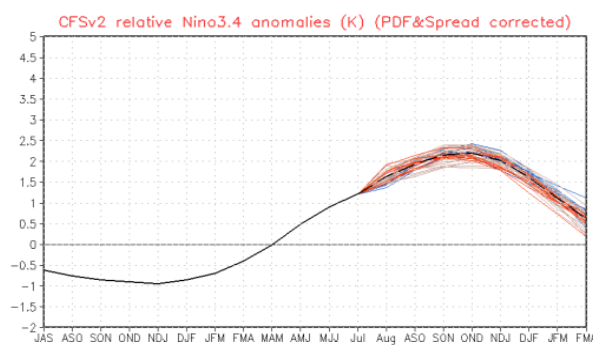
ออกประกาศ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2569

1. ปรากฏการณ์ El Nino Southern Oscillation (ENSO)

ขณะนี้ปรากฏการณ์เอนโซอยู่ในสภาวะ เอลนีโญ (Nino 3.4 = 1.3) จากแบบจำลองการพยากรณ์ ENSO index ของศูนย์ต่างๆ ทั่วโลก การพยากรณ์ความน่าจะเป็นของสถานการณ์ ENSO และการพยากรณ์อุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรทางตอนกลางและตะวันออกที่มีค่าสูงกว่าค่าปกติ เว้นแต่บริเวณตะวันตกที่ต่ำกว่าค่าปกติ ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองแล้ว คาดว่า ปรากฏการณ์เอนโซที่ขณะนี้อยู่ในสภาวะเอลนีโญกำลังอ่อน และมีแนวโน้มที่จะคงสภาวะเอลนีโญต่อไปจนถึงช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน 2570 โดยมีโอกาสที่จะพัฒนาตัวเป็นเอลนีโญกำลังแรงมาก ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2569 ด้วยความน่าจะเป็นร้อยละ 81

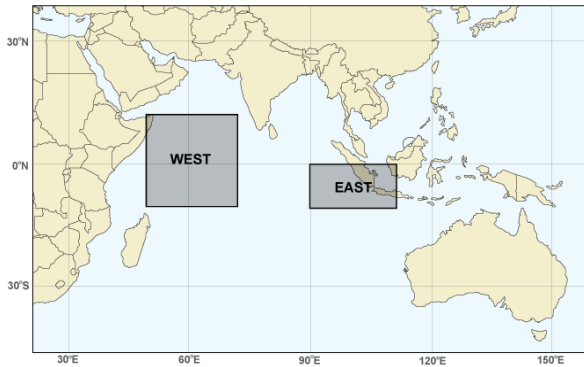
รูปที่ 1 ผลการพยากรณ์ความน่าจะเป็นของปรากฏการณ์ ENSO จากแบบจำลองของศูนย์ IRV/CPC

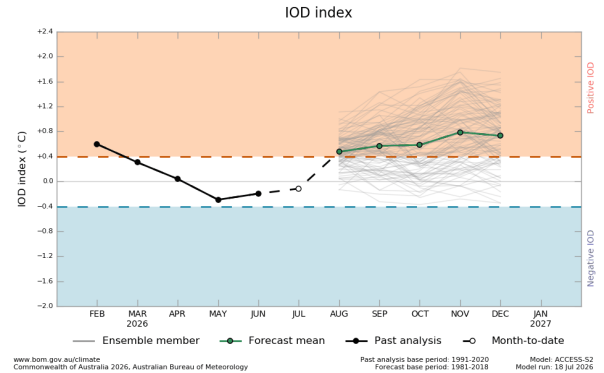
รูปที่ 2 แบบจำลองเฉลี่ยผลการพยากรณ์ค่าผิดปกติของอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณ Nino 3.4 จากศูนย์ภูมิอากาศทั่วโลกรวบรวมโดยศูนย์ IRV/CPC

2. ปรากฏการณ์ Indian Ocean Dipole (IOD)

ปรากฏการณ์ IOD หรือดัชนีวัดค่าความผิดปกติของอุณหภูมิผิวน้ำทะเล อันเนื่องมาจากการอุ่นขึ้นหรือเย็นตัวอย่างผิดปกติของอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณตอนใต้ด้านตะวันออกของมหาสมุทรอินเดียบริเวณเขตศูนย์สูตร (EAST) กับอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณด้านตะวันตกของมหาสมุทรอินเดียเขตศูนย์สูตร (WEST) ดังรูปที่ 3 เรียกว่า ปรากฏการณ์ Indian Ocean Dipole จากแบบจำลองการพยากรณ์ IOD index การพยากรณ์ความน่าจะเป็นของสถานการณ์ IOD และการพยากรณ์อุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรอินเดีย ดังรูปที่ 4 พบว่า ช่วงเดือนที่ผ่านมา ปรากฏการณ์ IOD มีสถานะปกติ (Neutral) โดยปัจจุบันมีค่าดัชนีอยู่ที่ $-0.06\text{ }^{\circ}\text{C}$ จากแบบจำลองคาดการณ์ว่า IOD จะมีสถานะบวก (Positive) ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงตุลาคม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยในช่วงดังกล่าวให้มีค่าลดลงกว่าปกติเล็กน้อย

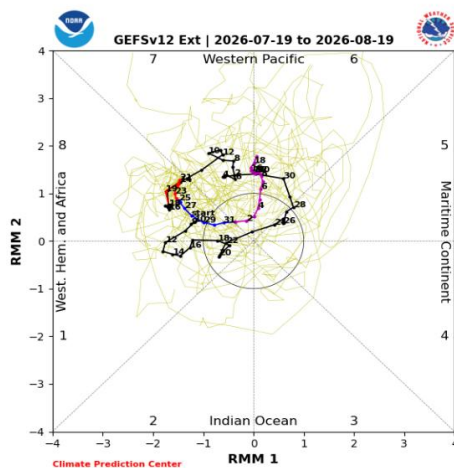
รูปที่ 3 แผนที่บริเวณ Indian Ocean Dipole
จากกรมอุตุนิยมวิทยาประเทศออสเตรเลีย

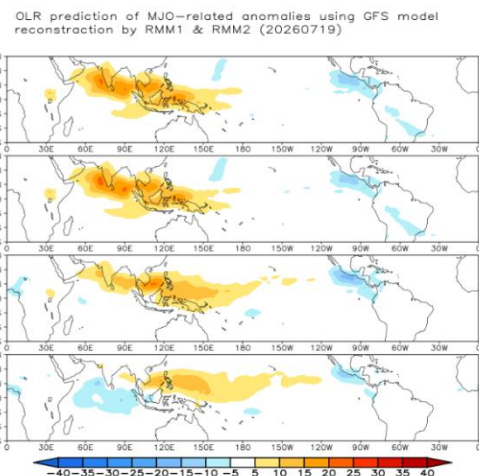
รูปที่ 4 ผลการพยากรณ์ IOD index
จากแบบจำลองกรมอุตุนิยมวิทยาประเทศออสเตรเลีย

3. ปรากฏการณ์ Madden Julian Oscillation (MJO)

MJO เป็นปรากฏการณ์เกิดควบคู่กันระหว่างการไหลเวียนของบรรยากาศกับการยกตัวขนาดใหญ่ของอากาศ ในเขตร้อนมีช่วงการเกิดอยู่ในระหว่าง 30-60 วัน โดยจะมีการเคลื่อนตัวทางตะวันออก ซึ่งจะมีอิทธิพลหรือส่งผลกระทบต่อ การเกิดฝนที่ผิดปกติในขณะที่ปรากฏการณ์ MJO เคลื่อนผ่าน โดยในช่วงปลายเดือนมิถุนายน 2569 ปรากฏการณ์ MJO มีกำลังอ่อนและเคลื่อนตัวผ่านบริเวณ Maritime Continent เข้าสู่แปซิฟิกตะวันตกแล้วมีกำลังแรงขึ้นในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม 2569 ส่วนผลการพยากรณ์ดัชนี MJO จากแบบจำลอง พบว่า ปรากฏการณ์ MJO มีแนวโน้มอ่อนกำลังลงในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2569 และเคลื่อนตัวเข้าสู่บริเวณมหาสมุทรอินเดีย ก่อนเคลื่อนผ่าน Maritime Continent และเข้าสู่บริเวณ Western Pacific อีกครั้งในช่วงกลางเดือนสิงหาคม 2569 ดังรูปที่ 5 ภาพรวมการพยากรณ์ค่า OLR ดังรูปที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเวลาดังกล่าวอิทธิพลของ MJO มีแนวโน้มไม่สนับสนุนการพัฒนาการก่อตัวของเมฆฝน ส่งผลให้ปริมาณฝนบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามพัฒนาการของปรากฏการณ์ MJO อย่างใกล้ชิดต่อไป

รูปที่ 5 กราฟแสดงการพยากรณ์ MJO Index และ MJO Phase
จากศูนย์ภูมิอากาศทั่วโลก โดยแบบจำลองของศูนย์ IRI/CPC

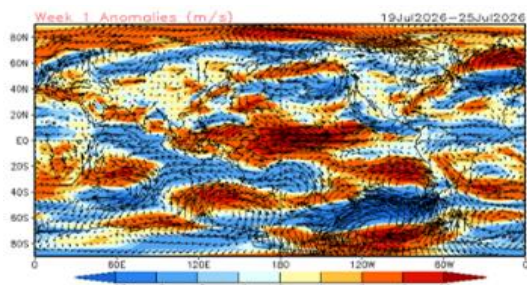
รูปที่ 6 แสดงการพยากรณ์ค่าการปลดปล่อยความร้อนจากพื้นโลก (OLR)
เฉลี่ย 3 ช่วง ช่วงละ 5 วันโดยแบบจำลองของศูนย์ IRI/CPC

4. ลมมรสุม (Monsoon)

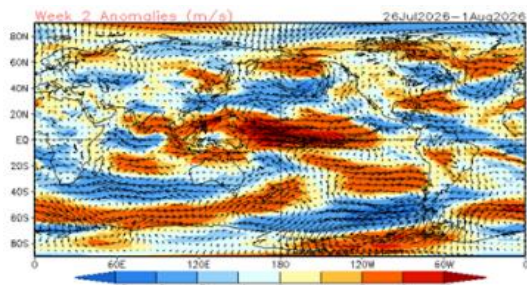
ลมมรสุม คือลมที่พัดตามฤดูกาล (ลมประจำฤดู) เป็นลมแนทิสและสม่ำเสมอ โดยประเทศไทยอยู่ภายใต้ อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (Southwest Monsoon) และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Monsoon)

มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทย ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดีย มรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจาก มหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมากและฝนชุกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเล และ เทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น หลังจากหมดอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้แล้ว ประมาณ กลางเดือนตุลาคมจะมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย จนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ มรสุมนี้มี แหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงบนซีกโลกเหนือ ประเทศมองโกเลียและจีน

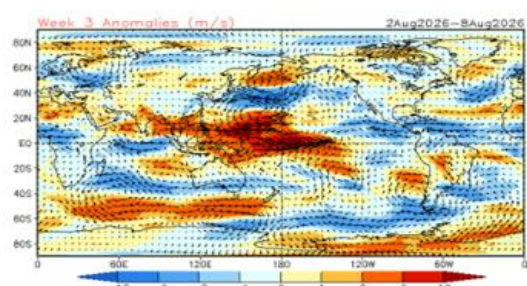
ผลการคาดหมายลมที่ระดับ 850hPa (1,500 เมตร) ช่วง 4 สัปดาห์ข้างหน้า มีดังนี้ สำหรับสัปดาห์ที่ 1 (รูปที่ 7) มีลมตะวันออกเฉียงใต้ที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดปกคลุมประเทศไทยตอนบนไปจนถึงภาคใต้ตอนบน ในขณะที่ภาคใต้ ตอนล่างมีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดปกคลุมอยู่ ต่อมาในสัปดาห์ที่ 2 (รูปที่ 8) มีลมตะวันตกที่มีกำลังแรง กว่าค่าปกติพัดผ่านประเทศไทยตลอดทั้งประเทศ โดยเฉพาะบริเวณภาคใต้ และในสัปดาห์ที่ 3 (รูปที่ 9) ยังคงมีลม ตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดผ่านประเทศไทยตลอดทั้งประเทศโดยมีกำลังแรงขึ้นกว่าสัปดาห์ที่ผ่านมา โดย สัปดาห์ที่ 4 (รูปที่ 10) ยังคงมีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดผ่านประเทศไทยตลอดทั้งประเทศต่อเนื่องจาก สัปดาห์ที่แล้ว ลักษณะดังกล่าวส่งผลให้เดือนสิงหาคม ประเทศไทยตอนบนไปจนถึงภาคใต้ตอนบนมีปริมาณฝนสูงกว่า ค่าปกติ ในขณะที่ภาคใต้ตอนล่างมีปริมาณฝนใกล้เคียงถึงต่ำกว่าค่าปกติ ส่วนอุณหภูมิผิวพื้นบริเวณประเทศไทยมี อุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย (เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของช่วงเดียวกัน ในช่วงปี 2534-2563)

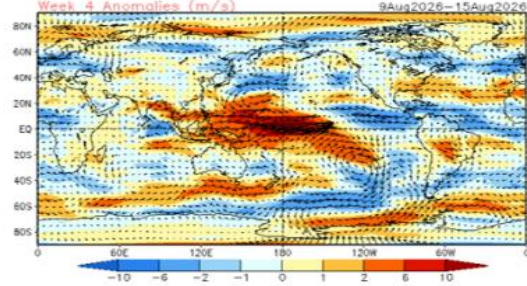
รูปที่ 7. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 1 วันที่ 19-25 ก.ค. 69

รูปที่ 8. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 2 วันที่ 26 ก.ค.-1 ส.ค. 69

รูปที่ 9. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 3 วันที่ 2-8 ส.ค. 69

รูปที่ 10. ลมเฉลี่ยระดับ 850hPa ต่างจากค่าปกติ สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 9-15 ส.ค. 69